

Työnjohtokoulutuskokeilujen tilannekatsaus ja työnjohto-osaamista koskevat selvitykset

Verkostotapaaminen
25.4.2013 Tampere

Sirkka-Liisa Kärki
Ammatillinen peruskoulutus - yksikön päällikkö,
opetusneuvos

Työnjohtokoulutuskokeilu

- Opetusministeriö on käynnisti ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 23 §:n nojalla työnjohtokoulutuskokeilun kahdelletoista (12) koulutuksen järjestäjälle myönnetyllä kokeiluluvalla 1.1.2009 alkaen 31.12.2011 ja aikaa jatkettiin 31.12.2014 saakka.
- Koulutuskokeilussa ovat mukana toimialat:
kone- ja metalliala, kuljetusala, autoala ja kaupan ala
- Koulutuskokeilussa kehitetään työelämän tarpeiden mukaisiin työnjohdollisiin ammattitaitovaatimukseen koulutusvaihtoehtoja, jotka tukevat ja täydentävät olemassa olevia erikoisammattitutkintoihin ja ammattikorkeakoulututkintoihin perustuvia koulutusväyliä.

Kumulatiiviset seurantatiedot opiskelijoista ja koulutusmuodoista 2009 -2012

SEURANTATIEDOT	Yhteensä	Auto	Kauppa	KoMe	Kuljetus
Tiedot opiskelijoista (aloittaneiden lukumäärä)	1049	109	400	341	199
Nainen	407	4	345	20	38
Mies	640	104	55	321	160
Valmistuneet	459	11	258	131	59
Keskeyttäneet	182	15	54	58	55
Koulutusmuodot/opiskelija	445	91	142	161	51
Oppisopimus	605	18	260	179	148
Omaehtoinen					

Koulutettavien aikaisempi koulutustausta

Koulutusala	PT	AT	EA T	Amk	Ylempi amk- tutkinto tai yliopisto	Muu koulut us	Ilman ammatill koulutu sta	Ei tietoa
Autoala	63	15	4	16	21	30	50	7
Kuljetusala	68	46	1	15	1	6	34	25
Kone- metalliala ja	204	36	24	27	7	22	8	6
Kaupan ala	163	42	6	35		15	55	19
Yhteensä	498	139	35	93	29	73	147	57

Koulutettavien aikaisempi ammatillinen työkokemus

Koulutusala	alle 2 vuotta	2-5 vuotta	6-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Ei tietoa
Autoala	21	30	50	7	
Kuljetusala	9	46	69	72	2
Kone- ja metalliala	19	66	83	165	7
Kaupan ala	7	58	115	127	29
Yhteensä	56	200	317	371	38

Työnjohtokoulutuskokeilun lähtökohdat

Työelämän työnjohdollisten tehtävien ammattitaitovaatimukset ja koulutustarpeet vaihtelevat.

Eri aloille tarvitaan tavoitteiltaan, sisällöiltään ja koulutuksen toteutusmuodoiltaan toisistaan poikkeavaa koulutusta.

Olemassa olevat työnjohtokoulutusväylät eivät ole tuottaneet riittävästi työelämän tarpeiden mukaisia osaajia.

Näyttötutkintojärjestelmän mukaista osaamisen osoittamista ja kehittämistä tukemaan ja täydentämään kaivataan koulutuksellisempia vaihtoehtoja.

Työnjohtokoulutuskokeilun tavoitteet

Koulutuskokeilun tavoitteena on ollut kehittää työelämän työnjohto-osaamisen tarpeiden mukaista koulutusta, joka tuottaa oman alan ammattitaidon tai ammatillisen tutkinnon ja riittävän työkokemuksen hankkineille henkilöille työnjohdollisissa tehtävissä tarvittavia ja ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisia tietoja ja taitoja, ja siten tukee siirtymistä työnjohtotehtäviin.

Erityisenä tavoitteena on ollut tuottaa työnjohtokoulutukseen vaihtoehtoisia toteutusmuotoja ja opiskelijoille yksilöllisiä opintopolkuja ja kouluttautumistapoja

Työnjohtokoulutuskokeilun toteutus

Työnjohtokoulutuskokeilu on toteutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 23 §:n mukaisena kokeiluna. Kokeilukoulutus on järjestetty ammatillisena peruskoulutuksena sekä oppilaitosmuotoisesti että oppisopimuskoulutuksena.

Työnjohtokoulutuskokeilun avulla on selvitetty erilaisia työelämän työhön, tuotantoon ja palveluihin liittyviä työnjohdollisia osaamistarpeet ja kehittää tarvittavan osaamisen tuottamiseen parhaiten soveltuvia koulutuksen toteutusmuotoja.

Työnjohtokoulutuskokeilun toteutus..

Koulutuskokeilun avulla on selvitetty kokeilussa mukana olevien alojen työnjohdollisten tehtävien ammattitaitovaatimuksia ja sitä, millaista koulutusta niiden saavuttaminen vaatii.

Kokeilussa on kehitetty opetussuunnitelmia ja koulutukseen erilaisia toteutusmuotoja sekä arvioitu niiden toimivuutta.

Työnjohtokoulutuskokeilun toteutus

Kokeilun kuluessa on painotettu erityisesti työpaikoilla toteutettavaa koulutusta, työssäoppimista työelämän todellisissa kehittämissuhteissa ja ammattitaidon osoittamista ammattiosaamisen näytöillä todellisissa työelämän tilanteissa

Yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut toimivien toteutusmallien luominen toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja ammattikorkeakoulujen koulutusyhteistyölle.

OPETUSHALLITUS

Kokeilun tulosten hyödyntäminen työnjohtokoulutuksen vakinaistamisvaihtoehtojen valmistelussa

Kokeilun päätyttyä tehdään ehdotukset työelämän tarpeiden mukaisista koulutuskokonaisuuksista ja niiden ammattitaitovaatimuksista, osaamisen arvioinnista ja ammattitaidon osoittamistavoista sekä vaihtoehtoisista koulutuksen toteutusmuodoista.

Kokeilun lopputuloksena saadaan toimivia työelämän työnjohdollisiin ammattitaitovaatimukseen vastaavia koulutus- ja kouluttautumismuutosehtoja, jotka tukevat ja täydentävät muita olemassa olevia työnjohtokoulutusväyliä - lähtökohtana tutkintoon johtava koulutus

Virkamiesryhmä kokosi kokeilun pohjalta ohjausryhmälle vakinaistamisvaihtoehtoja (edellisessä verkostotapaamisessa esitellyt mallit)

Työnjohtokoulutuksen vakinaistamisvaihtoehtojen valmistelu

Kokeilun ohjausryhmä on keskustellut vakinaistamisvaihtoehtoista kolmessa kokouksessa ja jatkaa vielä keskustelua, tavoitteena on saada ohjausryhmän kanta nyt keväällä

Tavoitteena on työnjohtokoulutuksen vakiinnuttaminen kaikilla aloilla työelämän osaamistarpeiden ja koulutukseen hakeutuvien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla

- nykyisiä tutkintojen perusteita uudistamalla
- uusilla työnjohdollisina tutkinnon osilla
- uusilla tutkinnoilla (strukturoidut mallit)
- mahdollisesti erilaisilla lisäkoulutuskokonaisuuksilla

Kytkeä TUTKE II hankkeeseen

Työnjohto-osaamista koskevat selvitykset

Opetushallituksen tehtävänä on ollut selvittää myös muiden kuin kokeilussa mukana olleiden alojen nykytilannetta ja koulutustoimikuntien näkemyksiä omien alojensa työnjohtokoulutustarpeista

Nykytilannetta koskeva selvitys tehtiin vuoden 2012 lopulla, josta raportti 4/2013

Eri alojen tulevaisuuden työnjohtokoulutustarpeita koskeva selvitys on työn alla ja valmistuu touko-kesäkuussa

Toimeksiannon tekijänä on ollut Heikki Lahtinen

1. Nykytilannetta koskeva selvitys

Lähtökohtana on, että kaikilla aloilla selvitetään nykyisten tutkintojen, koulutusohjelmien / osaamisalojen, tutkinnon osien ja tutkintojen perusteiden ammattitaitovaatimusten vastaavuus työelämän työnjohdollisiin osaamistarpeisiin ja arvioidaan mahdollisia aukkopaiikkoja koulutus- ja kouluttautumistarpeissa.

Nykyisten tutkintojen tilanne

Alan työnjohdollisten ammattitaitovaatimusten mukaiset tutkinnot ja osaamisalat

Alan työnjohdollisia ammattitaitovaatimuksia työelämän kannalta riittävässä määrin sisältävät tutkinnot

Alan tutkintojen työnjohdollisten ammattitaitovaatimusten mukaiset tutkinnon osat (tutkinto ja sen osa)

Alan tutkintojen työnjohdolliset ammattitaitovaatimukset, jos niitä on työelämän osaamistarpeisiin nähden merkitsevästi

Miten hyvin (ei ollenkaan – huonosti - melko hyvin – hyvin - erittäin hyvin) seuraavat tutkinnot sopivat alan työelämän työnjohdollisiin osaamistarpeisiin (erittäin hyvin tarkoittaa, että muuta ei tarvitakaan)

- johtamisen erikoisammattitutkinto
- yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto
- tekniikan erikoisammattitutkinto

Selvitettävät asiat

Työnjohdollisiin osaamisalueisiin liittyvät ammattitaitovaatimukset nykyisissä tutkintojen (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot) perusteissa

Vastaavatko nykyiset tutkintojen perusteet työelämän työnjohdollisten osaamisalueitten ammattitaitovaatimukseen/työnjohdollisia ammattitaitovaatimuksia sisältävien tutkintojen perusteiden muutostarpeet

Sellaiset työelämän työnjohdolliset osaamisalueet, jotka ovat niin selkeitä koulutuksellisia aukkopaiikkoja, että koulutuksen työelämävastaavuus edellyttää työnjohdollisen koulutuksen vakinaistamista jollain uudella tutkinnolla, tutkinnon osalla tai koulutusvaihtoehdolla.

2. Eri alojen tulevaisuuden työnjohtokoulutustarpeita koskeva selvitys

Työelämän työnjohdollisten osaamistarpeiden edellyttämät uudet koulutus- ja kouluttautumistarpeet ja niiden edellyttämät koulutuskokonaisuudet, tutkinnot ja tutkinnon osat

Arvioidaan edellisessä nykytilanteen kartoituksessa esille nousseiden tutkintojen, osaamisalojen ja tutkinnon osien vastaavuus työelämän tarpeisiin (ei ollenkaan – huonosti - melko hyvin – hyvin - erittäin hyvin)

Kartoitetaan mahdollisia aukkopaiikkoja tutkintojen ja tutkintojen perusteiden ammattitaitovaatimusten ja työelämän osaamistarpeiden välillä

Eri alojen tulevaisuuden työnjohtokoulutustarpeita koskeva selvitys....

Arvioidaan uusien työnjohdollisten tutkintojen, osaamisalojen ja tutkinnon osien tarvetta ja niihin valmistavien koulutusten toteutusmuotoja ottamalla huomioon myös niihin kouluttautumistarve ja kouluttautumismahdollisuudet

Analysoidaan työnjohtokoulutustarpeet alakohtaisesti ottamalla huomioon työnjohtokoulutuskokeilun ohjausryhmän linjaukset koulutuskokeilussa mukana olevilla aloilla.

Eri alojen tilannetta koskevien selvitysten hyödyntäminen työnjohtokoulutuskokeilun tulosten rinnalla

Työnjohtokoulutuskokeilun ohjausryhmässä

TUTKE II työryhmässä

TUTKE II ohjausryhmässä

TUTKE II linjausten selvittyä eri alojen työnjohtollisten ja esimiestehtäviin liittyvien tutkintojen ja tutkintojen perusteiden jatkokehittämisessä

KIITOS JA ANTOISAA VERKOSTOTAPAAMISTA